

assignatura: DIDÀCTICA DE LA GEOGRAFIA (tots els grups)

trets:

codi	tipus	crèdits	cicle	quadrimestre
21671	obligatòria	10	2	anual

horaris:

grup	contingut	dies	horari	aula	professora (despatx)
1	teoria-pràct.	dv	8.30-14.30	-	Pilar Comes (3)
2	teoria-pràct.	dj	17-21.30	-	Pilar Benejam (3)

Descripció:

L'objectiu de l'assignatura és facilitar als i a les alumnes una formació específica en la seva possible professionalització com a docents, amb una atribució horària de cinc hores setmanals (tres de pràctiques i dues de teòriques), al llarg de tot el curs.

temari:

a) *les classes pràctiques:*

D'acord amb l'ICE de la UAB, la Inspecció d'Ensenyament Secundari de la Generalitat de Catalunya i amb el claustre d'un centre d'Ensenyament Secundari, la professora de l'assignatura de Didàctica es fa càrrec d'impartir una assignatura de contingut geogràfic del currículum obligatori dels alumnes de secundària, per tal que els alumnes de la Universitat puguin fer les classes pràctiques en el context real: una aula d'ensenyament secundari.

Les sessions pràctiques són setmanals, i tenen una durada entre dues i tres hores. Aquest horari no respon únicament a la conveniència dels alumnes de la Universitat, sinó que també permet aplicar una metodologia activa. Aquesta durada fa possible plantejar a classe un problema, cercar la informació necessària a través de treballs de camp, de biblioteca, etc.

Els/les alumnes de la Universitat assisteixen a la classe durant tot el curs escolar. De primer aprenen a observar, després col·laboren en treballs de grup, més tard ajuden a preparar les sessions i, finalment, agafen la responsabilitat de la classe a l'hora de fer una explicació breu o de comentar un treball pràctic.

b) *les sessions de seminari:*

Les dues hores de seminari precedeixen i segueixen les sessions pràctiques. S'hi estableixen i analitzen els criteris que orienten la pràctica. Aquesta és la part més teòrica, en el benentès que tan pobre és un aprenentatge sense pràctica com una pràctica sense comprensió conceptual.

En el seminari s'analitzen críticament les classes i es comenten encerts i mancances, es proposen noves estratègies i es preparen les sessions pràctiques següents. També s'hi tracten i analitzen problemes de metodologia específica de l'ensenyament de la Geografia, atenció a la diversitat dels alumnes, motivació i control de l'ensenyament-aprenentatge del grup aula, avaluació etc.

c) *les tutories:*

Es preveuen unes sessions de tutoria entre professora i alumna/e de Didàctica per tal de facilitar una relació directa i una atenció personalitzada. Per una banda, es fan diverses sessions per tal de preparar les intervencions de cada alumne/a a la classe pràctica i garantir-ne l'èxit i l'adequació. A les tutories també es comenta el dossier-memòria de l'experiència on els alumnes van recollint la programació duta a la pràctica, les seves observacions i reflexions. L'entrevista de tutoria permet comentar punts de vista, qüestionar opinions poc fonamentades, analitzar actituds i en conjunt, orientar l'estudiant en la professió docent.

bibliografia:

a) *llibres:*

- BAILEY, P.M.J. (1974), *Teaching Geography*, David and Charles, Newton Abbot.
BENEJAM , P. (1993), "La didàctica de la geografia des de la perspectiva constructivista", *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 21.
BOARDMAN, D. (ed.) (1985), *New directions in Geographical education*, Falmer Press, Londres.
BOARDMAN, D. (1986), *Handbook for Geography Teachers*, The Geographical Association. Sheffield.
CLAMMER, R. et al (1987), *Geography Today*, Collins, Londres.
COLL, C. (1986), *Marc curricular per a l'ensenyament obligatori*, Departament d'Ensenyament. Generalitat de Catalunya, Barcelona.
DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA (1993), *Curriculum Educació Secundària Obligatòria: Area de Ciències Socials*. Departament d'Ensenyament. Generalitat de Catalunya, Barcelona.
FIEN, J., WILSON, P., & GERBER, R. (eds.) (1984) *The Geography Teacher's Guide to the Classroom*, Macmillan, Londres.

- FIEN, J. & GERBER, R. (eds.) (1988), *Teaching Geography for a Better World*, 2a. ed., Oliver and Boyd. Edimburg.
- FIEN, J. (1992), "Geografía, sociedad y vida cotidiana", *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 21, pp.73-90.
- GERBER, R. & LIDSTONE, J. (ed.) (1988), *Developing skills in geographical education*, Jacaranda Press. Brisbane.
- GIMENO , J. & PEREZ, A. (1992), *Comprender y transformar la enseñanza*, Morata, Madrid.
- GOLD, J.R. et al (1991), *Teaching Geography in Higher Education. A Manual of a Good Practice*, Basil Blackwell, Oxford.
- GRAVES, N.J. (1985), *La enseñanza de la Geografía*, Visor, Madrid.
- GRAVES, N.J., NAISH, M., SLATER, et al (1985), "Geography in Education now", *Bedford Way Papers*, 13.
- GRAVES, N.J. (ed.), (1982), *New Unesco Source Book for Geographic Teaching*. Longman, Londres. Trad. cast. (1989) *Nuevo Método para la enseñanza de la geografía*, Teide, Barcelona.
- HUCKLE, J. (ed.) (1973), *Geographical Education: Reflection and Action*, Oxford University Press, Oxford.
- HUCKLE, J. (1992), " Educació per a la sostenibilitat: el paper de la Geografia escolar en l'educació ambiental.", *Documents d'Anàlisi Geogràfica* 21, pp. 91-109.
- JOHNSTON, R.J. (ed.), *The future of Geography*, Methuen, Londres.
- MINISTERIO DE EDUCACIÓN Y CIENCIA (1989), *Diseño Curricular Base.Área de Ciencias Sociales, Geografía e Historia*. MEC, Madrid.
- NAISH, M., RAWLING, E. & HART, C. (1987), *Geography 16-19: The contribution of a curriculum project to 16-19*, Longman, Harlow.
- POZO, J.I. (1989), *Teorías cognitivas del aprendizaje*, Morata, Madrid.
- WORLD WILDLIFE FUND AND NORTH SOUTH PRODUCTIONS (1987), *Only One Earth. A Multimedia Education Pack*. WWF-United Kingdom/North South Productions, London.

b) revistes:

- *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, nº 21, 1992.
- *Cuadernos de Pedagogía*.
- *Geographical Education* Anual. Australian Geography Teachers Association. School of Geography, University of New South Wales, Kensington, Australia.
- *Teaching Geography*. Trimestral. The Geographical Association, Sheffield.

avaluació:

Es valoren les diferents tasques bàsiques que van duent a terme els/les alumnes al llarg del curs, així com la memòria que presenten al final de curs.

criteris d'avaluació:

0	ASSISTÈNCIA (l'assistència és obligatòria. S'han de justificar un mínim de 25 assistències).
1	PARTICIPACIÓ A LES CLASSES I AL SEMINARI - Iniciativa a l'hora d'organitzar el treball - Rigorositat en la sistematització de la feina. - Col.laboració amb els seus companys /es i amb els/les alumnes.
2	ELABORACIÓ DE LA UNITAT DIDÀCTICA/LLIÇÓ. -Iniciativa en el pre-disseny -Correcció en la confecció del material -Coherència i efectivitat del material respecte els objectius proposats.
3	APLICACIÓ DE LA UNITAT DIDÀCTICA/LLIÇÓ -Competència comunicativa -Dinàmica de la classe -Adequació del treball desenvolupat al context concret.
4	DESENVOLUPAMENT DE LA TASCA DE PROFESSOR/A - TUTOR/A. -Interacció amb el grup d'alumnes -Guiatge del treball -Seguiment de l'aprenentatge de l'alumnat.
5	MEMÒRIA DEL CURS -Comunicació clara i correcta de la informació. -Iniciativa en la seva estructuració i contingut -Rigorositat i reelaboració del contingut.

- observacions:*
- 1 La classe de Didàctica de la Geografia no pretén exhaurir el tema de l'ensenyament de la Geografia. Es limita a situar els/les alumnes en aquest context i que puguin constatar per si mateixos/es que l'ensenyament té una problemàtica àmplia i oberta que demana una intensa reflexió teòrica i pràctica.
 - 2 Aquesta matèria, que figura com a optativa en el pla antic i com a obligatòria en el nou pla d'estudis, és convalidada per l'ICE (*Institut de Ciències de l'Educació*) per les pràctiques del CAP (*Curs d'Aptitud Pedagògica*).